

Norsk Brunbielag
Furuveien 16, 2450 Rena
Org. nr. 913 083 423
Konto nr. 2500 23 50966
Vipps: 570872

Bedre avl på norske brunbier

Prosjektrapport 2019

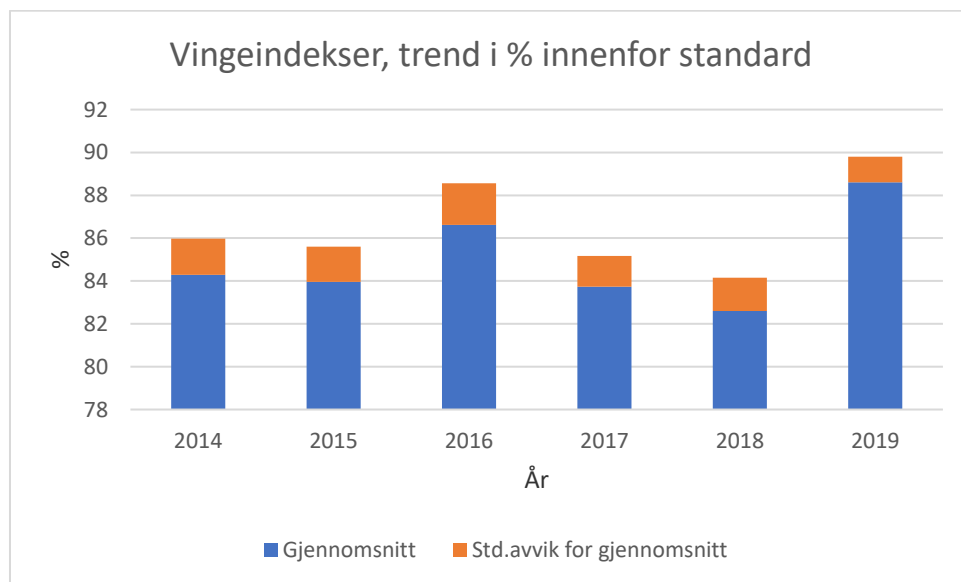
Mål og resultater

Målet var å styrke avl og bruk av brunbier i Norge.

Det ble gjennomført kurs for profesjonelle dronningavlere 13. – 14. mai på Bø hotell. Det ble lagt vekt på det genetiske grunnlaget for avl på bier, og forelesere var blant andre Bjørn Dahle fra Norges Birøkterlag. Det var 11 deltakere. Kurset ble fulgt opp med praktisk avl og senere en samling på Bø 15. – 16. november.

Til sammen fikk kursdeltakerne avlet og para 477 dronninger.

Karakteriseringen av renheten hos årets avlsdronninger gjaldt bare morfometri. Det skyldtes at vi ikke fikk avtale med noe laboratorium om DNA-analyser. 9 avlere leverte til sammen 70 prøver. Resultatene tyder på en fremgang når det gjelder renhet:

På Jomfruland parestasjon ble det satt ut i alt 6 dronegivere i år, 11. juni. Fra Buskerud ble det satt ut 29 jomfruer. 19 ble para. Fra Austagder (Grimstad) ble det satt ut 47. Av disse ble 37 para. Til sammen ble det satt ut 76 og para 56 dvs 74 %. Vær og trekkforhold var gode i pareperioden.

Representanter for laget har deltatt med faglig støtte til brunbirøktere i lokallagene, bidratt med bier til nybegynnere og kurs i bruk av vingeindekser.

Samlinger/kurs for dronningavlere har avdekket behov for få ei landsdekkende stambok for brunbier i Norge og lage gode rutiner for testing av avlsdronninger.

Arbeidet med en avlsdatabase som ble planlagt som del av forrige prosjekt, har foreløpig resultert i en stambok-mal utarbeidet som en Excel-bok. Den skal videre fylles med innhold og antakelig være mal for – og overføres til – et spesiallaget program. Dette arbeides det stadig med.

Gjennomføring

Gjennomføringen har gått etter planen når det gjelder kursvirksomhet, drift av Jomfruland parestasjon og faglig bistand til avlere og røktere av brunbier. Men delen som gjaldt DNA-analyser og deltakelse i NordGens forskningsprosjekt måtte utsettes til vi får avtale med et nytt, egnet laboratorium.

Formidling av resultater

Norsk Brunbielag deltok med egen stand på utstillingen av verneverdige husdyr på Bygdøy Kongsgård og på Agdermøtet for birøktere. Videre holdt vi foredrag på 2 fagsamlinger for birøktere, Åmli i Aust-Agder og Voss i Hordaland.

Resultatene av avlsarbeidet og morfometrisk karakterisering av avlsbier er formidlet direkte til avlerne samt publisert på vår nettside.

Resultatene av det tidligere samarbeidsprosjektet med NordGen om DNA-analyser ga først og fremst en sammenheng mellom innkryssing og morfologiske anomalier. Det er sendt til publisering i tidsskriftet *Acta Agriculturae Scandinavica, Section A — Animal Science*.

De viktigste resultatene vil også bli presentert på SICAMM-møtet i Irland i September.

Norsk Brunbielag 30. Januar 2020

Lars Andres Kirkerud

Prosjektleder